

Jyväskylän innovaatioekosysteemit

Vaikuttavuusraportti 2021-2022

Sisältö: Nelli Eerikäinen, Timo Harju, Johanna Hentunen, Nina Rautiainen
Toimitus: Johanna Hentunen ja Nelli Eerikäinen
Ulkoasu ja taitto: Nelli Eerikäinen ja Johanna Hentunen

Kuvat:
Tero Takalo-Eskola
Matias Ulfves
Kasvu Open
Crazy Town Jyväskylä
Business Jyväskylä
Alexander Connal (Moventas Gears Oy)

Julkaistu tammikuussa 2023

**Innovoivat
kaupungit
yhteisöt &**

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

JYVÄSKYLÄ

Jyväskylän ekosysteemityö 2021-2022 -vaikuttavuusraportti

Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi
& Uudistuva teollisuus

BUSINESS > JYVÄSKYLÄ

<u>1 JOHDANTO</u>	4
Innovaatioiden ytimessä	
Kohti kestäväää ja resilienttiä teollisuutta	
Arvolupaus	
Tavoitteet	
Resurssit	
Tiimi 2021-2022	
<u>2 JYVÄSKYLÄN EKOSYSTEEMIT</u>	11
Ekosysteemikärjet	
Liikunta, terveyden edistäminen & hyvinvointi	
Uudistuva teollisuus	
<u>3 EKOSYSTEEMIEN TILANNEKUVA</u>	19
100 miljoonaa euroa lisää T&K-investointeihin	
Aikajana 2021-2022	
Tiekartta 2022-2025	
Hankeportfolio	
Alkavat hankkeet	
<u>4 TULOKSET JA KOKEILUT 2021-2022</u>	25
Ekosysteemityön tulokset 2021-2022	
Ekosysteemien rahoitusstrategia	
Seed Village -kiihdyttämöohjelma	
International Venture Academy	
Yritysten kasvun digitaalinen tilannekuva	
Leader360-johtajaohjelma	
Avaintoimijakartoitus	
<u>5 VAIKUTTAVUUS</u>	33
Ajatusjohtajuutta vaikuttavuusmuotoilulla	
Ekosysteemien nettovaikuttavuus	
Ekosysteemityön KPI:t ja muut indikaattorit	
<u>6 VIESTINTÄ JA TAPAHTUMAT</u>	40
Vastavuoroista viestintää ja kohtaamisia	
Tapahtumat ja viestinnän arvolupaustyö	
<u>7 VERKOSTO</u>	45

1 JOHDANTO

Innovaatioiden ytimessä

Jyväskylän kaupunki on solminut ekosysteemisopimuksen työ- ja elinkeinoministeriön kanssa helmikuussa 2021.

Kahden kärkialan – liikunnan, terveyden edistämisen ja uudistuvan teollisuuden – tunnistaminen Jyväskylän ekosysteemityön kärjiksi on tapahtunut yhteisesti maakuntastrategiaa mukaillen kaupungin, korkeakoulujen ja elinkeinoelämän välillä. Ekosysteemeissä yhdessä tekemällä voimme vastata globaaleihin haasteisiin.

TKI-investoinneista Keski-Suomessa noin 55 % toteutuu yritysten toimesta (koko Suomi 69 %). Kansainvälisessä kilpailussa innovaatioillaan parhaiten ovat pärjänneet kansainvälisillä markkinoilla toimivat yritykset, jotka ovat panostaneet uudistumiskykynsä eli oppimiseen.

Eri alojen osaajapula kotimaassa alleviivaa uudistumisen vauhdittamisen tarvetta. Julkisen sektorin avuksi tarvitaan innovaatioita, joita yritykset synnyttävät yhdessä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Tämän mahdollistaminen on avain myös ekosysteemityössä.

Jyväskylä on siivittänyt uutta kasvuaan erityisesti älykkään teknologian ja kyberturvallisuusosaamisen edelläkävijänä. Tekoälyn ja datan avustamasta noususta huolimatta ihminen ei ole poistunut tuottavuusyhtälöstä. Korkeakoulujen strategiset panostukset maailmanluokan osaamiseen kantavat hedelmää.

Liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen jyvaskyläläinen pitkäjänteinen agenda on noussut viimeinkin arvoonsa. Globaalin pandemian jälkeen ihmisten hyvinvointi nähdään työn tuottavuutta nostattavana investointina eri valossa kuin ennen.

Uudistuvassa teollisuudessa kiireen tuntua lisäävät Ukrainan sodan vaikutukset, Euroopan energiakriisi ja vihreän siirtymän edellyttämät investointitarpeet hiilineutraaleihin ratkaisuihin. Energian käytön tehokkuusvaatimus vauhdittaa tarvetta tuoda uusia innovaatioita suoraan tuotantoon pikavauhdilla. Digitalisaatio nostaa kyberturvallisten tuotantoympäristöjen arvoa ja datalähtöisen tilannekuvan hyödyntäminen toiminnassa luo lisää tehokkuutta. Innovaatioista hiotaan timantteja nyt paineessa.

Olemme verkostoituneet kansallisesti muiden 16 innovaatiokaupungin kanssa. Haluamme herättää erityisesti keskustelua investointien vaikuttavuudesta. TKI-investointien on tarkoitus synnyttää kestävää kasvua eli kasvua, joka huomioi ympäristön ja talouden lisäksi hyvinvoinnin, osaamisen ja tiedon tuottamisen sekä takaa yhteiskuntamme toiminnan tuleville sukupolville.

Ekosysteemityön valmisteluvaiheen 2021-2022 tuloksena syntyi kansallinen Sport Suomi -verkosto. Jyväskylä-vetoinen, useamman kaupungin muodostama verkosto odottaa liikkeelle lähtöä kansainvälisen urheiluliiketoiminnan ja kaupunkilaisten liikunta-aktiivisuudatan ympärillä. Työ- ja elinkeinoministeriö rahoittaa Kuopion ja Lahden kanssa liikkeelle lähtevää kehitystyötä vuosina 2023-2024. Sport Suomi on yksi kuudesta kansallisesti käynnistyvästä teemallisesta vetovastuuhankkeesta.

Nina Rautiainen
projektipäällikkö, Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi Business Jyväskylä

Ninan tärpit lukijalle:

- Työ- ja elinkeinoministeriön kanssa allekirjoitetun sopimuksen Jyväskylän kaupungin kanssa löydät [täältä](#).
- Upright Projectin tekemä [nettovaikutusanalyysi ekosysteemeille: +41 %!](#)
- VTT:n tekemän innovaatioekosysteemin [vaikuttavuusauditoinnin koonti](#).
- [Alkavat yhteishankkeet](#): Sport Suomi -vetovastuuverkosto sekä yritysten TKI-polun vauhdittaminen yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa

Kohti kevästä ja resilienttiä teollisuutta

Uudistuvan teollisuuden ekosysteemin määrätietoinen valmistelutyö käynnistyi Business Jyväskylässä alkuvuodesta 2021, kun aloitin vastaavana projektipäällikkönä ja tiimiin saatiin keväällä lisäresursseja. Tämän työn ensimmäisiä toimenpiteitä oli alueen opetus- ja tutkimuslaitosten kyvykkyyksien ja infrastruktuurin hahmottaminen. Kesään 2021 mennessä oli selvää, että alueellisia tutkimuskyvykkyyksiä oli seuraavaksi tarpeen validoida alueen teollisuusyritysten tarpeita ja painopisteitä vasten.

Yksikään yritys ei yksin pysty ratkaisemaan vastuullisuuteen, energiaan, materiaaleihin tai huoltovarmuuteen liittyviä kysymyksiä. Tueksi tarvitaan vahvaa ekosysteemiä sekä vireää ja yrityksiin kytkeytyvää tutkimus- ja kehitystoimintaa. Tuomme toimijat yhteen kehittämään moderneja ratkaisuja niin materiaalien, energian, digitalisaation ja kyberturvallisuuden kuin bio- ja kiertotalouden saralla. Tätä teollisuuden resilienssiä voimme vahvistaa ekosysteemin tasolla.

Koronapandemia vaikutti teollisuuden toimintaan vahvasti vielä vuonna 2022, ja lisäksi Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on luonut vielä lisää kiireellisyyden tunnetta esimerkiksi teollisuuden materiaaliomavaraisuuden ja toimintakyvyn kehittämisen suuntaan.

Kun muuttunut tilanne oli tunnistettu, selvitimme, miten muuttunut toimintaympäristö oli vaikuttanut uudistuvan teollisuuden ekosysteemin avaintoimijayritysten prioriteetteihin ja toimintaan. Taustalla oli luonnollisesti myös muuttunut tilanne NATO-jäsenyyden osalta.

Vuonna 2022 yritysten kanssa käydyt keskustelut vahvistivat hypoteesin siitä, että toimijoilla on tarve kehittää resilienssiä, eli kriisitilanteiden toiminta- ja palautumiskykyä, laajemmin kuin vain tekninen kyberturvallisuus huomioon ottaen. Laaja-alaisissa keskusteluissa myös tunnistettiin kyberturvallisuuden lisäksi resilienssikyvykkyys mahdolliseksi kilpailukyky- tai elinvoimatekijäksi.

Uudenlaiset teollisuuden yhteistyö- ja toimintamallit voivat olla merkittävä vahvuus normaalioloissa, mutta varsinkin poikkeustilanteissa ja kriisien aikaan. Yksi tavoitteistamme seuraavina vuosina on laajentaa alueen toimijoiden kyberturvallisuuskyvykkyyksiä laaja-alaisemman resilienssikyvykkyuden suuntaan sekä kehittää yritysten resilienssiä esimerkiksi yhteistoimintamalleja sekä varautumis- ja tilannejohtamisosaamista parantamalla.

Timo Harju
projektipäällikkö, Uudistuva teollisuus
Business Jyväskylä

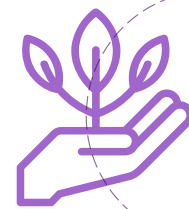
Timon tärpit lukijalle:

- [Uudistuvan teollisuuden podcast SIXPODSin vieraana Juha Salmela Spinnovalta.](#)
- [Jyväskylän korkeakouluille lähes 4m€ kyberturvallisuuden koulutuksen kehittämiseen \(OKM\).](#)

Tavoitteet

Paikallisten, kansallisten
ja kansainvälisten
verkostojen luominen

TKI-ympäristöjen ja
-palveluiden vahvistaminen

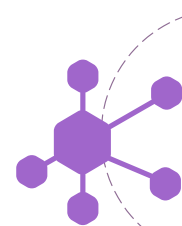

Kasvuliiketoiminnan ja
innovaatiokyvykkyyden
lisääminen

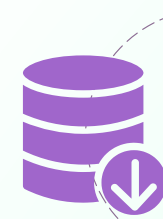
Ekosysteemityö vahvistaa Jyväskylän erityisosaamiseen ja toimialakärkeihin pohjautuvaa vetovoimaa. Yhdessä kumppaneiden kanssa luomme edellytyksiä kestäväälle kasvulle ja kehitykselle, uusille työpaikoille ja houkuttelemme Jyväskylään sijoittuvia yrityksiä.

Keskeinen valtakunnallinen tavoite on nostaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatioinvestoinnit 4 prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä, mikä ohjaa myös Jyväskylän ekosysteemityötä.

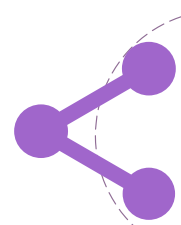
Työmme johtaa tutkimus- ja yrityskentän yhteistyöhön, rohkeisiin kokeiluihin, tiedon ja osaamisen vahvistamiseen, uuteen liiketoimintaan ja rahoitusmahdollisuuksiin, uusiin työpaikkoihin ja globaalisti avautuviin oviin.

Tarjoamme verkostoja, joissa saadaan luotua yhdessä enemmän kuin yksin.

Mahdollistamme tiedon ja datan yhteisen jakamisen

Vahvistamme osaamisen jakamista

Luomme keskinäistä luottamusta

Autamme rahoituksen järjestelyissä

Resurssit

Teemme ekosysteemityötä julkisen rahoituksen tukemana ja osana valtion Innovoivat kaupungit ja yhteisöt -ohjelmaa. Innovaatiotoimintaa edistetään Työ- ja elinkeinoministeriön ekosysteemisopimuksen puitteissa vuosina 2021-2027. Valtion ja yliopistokaupunkien välillä on sovittu lähivuosien strategisista kasvun kärjistä ja innovaatiotoiminnasta. Jyväskylän kaupungin strategisen tason painopisteet ovat liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi ja uudistuva teollisuus.

Ekosysteemisopimus tukee kaupungin **innovaatiovetoista kasvua, kansainvälistymistä, kilpailukykyä, elinvoimaa ja työllisyyttä** ja **osaamista** sekä **Jyväskylän kansainvälistä mainetta**. Pää tavoitteenamme on vauhdittaa yksityisen sektorin TKI-investointeja ja löytää innovatiivisia ratkaisuja yhteiskunnan haasteisiin.

EU, valtio ja kaupungit rahoittavat yhdessä sopimusten toteuttamista. Ekosysteemiä käynnistysvaihetta on rahoitettu vuodesta 2021 lähtien kansallisella alueellisella kehittämisrahoituksella (AKKE-rahoitus). Sopimuksen mukaiselle ekosysteemityölle suunnataan EU:n kestävän kaupunkikehittämisen rahoitusta Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelmasta (pääasiassa EAKR-rahoitusta).

Innovoivat kaupungit ja yhteisöt ovat luomassa Suomesta maailman toimivinta kokeilu- ja innovaatioympäristöä vuoteen 2030 mennessä! Lue lisää Innokaupunkien toiminnasta: <https://www.innokaupungit.fi/>.

Kehityskumppanimme:

Valmisteluvaiheen perustiedot:

- Rahoitus AKKE-hankerahoituksena (Keski-Suomen liitto)
- Valtion rahoitusta 60 %, kaupungin omarahoitusta 40 %
- Hankebudjetti 666.000 euroa, josta:
 - Henkilöstömenoja oli 30 %, 203.000 euroa
 - Ostopalveluita oli 62 %, 414.000 euroa

Kuva: Tero Takalo-Eskola. Nelli Eerikäinen ja Johanna Hentunen aloittivat tiimissä keväällä 2021.

Tiimi 2021-2022

NINA RAUTIAINEN

Projektipäällikkö
Liikunta, terveyden edistäminen
& hyvinvointi
+35850 413 7028

TIMO HARJU

Projektipäällikkö
Uudistuva teollisuus
+35850 595 9198

JOHANNA HENTUNEN

Projektisuunnittelija
Vaikuttavuus & palvelumuotoilu
+35840 167 9317

NELLI EERIKÄINEN

Projektikoordinaattori
Viestintä & markkinointi
+35840 513 7905

Jyväskylän ekosysteemityön toteutuksesta on vastannut vuosina 2021-2022 nelihenkinen tiimi. Lisäksi ekosysteemityön operatiiviseen tiimiin kuuluu elinkeinoyksikön johto sekä kaupunkikehitysalustojen, innovaatioliiketoiminnan ja arvoverkkotyön asiantuntijat.

Jyväskylän ekosysteemityön ohjausryhmän jäsenet ovat:

- Pekka Hokkanen, maakuntajohtaja, Keski-Suomen liitto
- Timo Koivisto, kaupunginjohtaja, Jyväskylän kaupunki
- Anne Sandelin, elinkeinojohtaja, Jyväskylän kaupunki
- Henrik Kunttu, vararehtori, Jyväskylän yliopisto
- Heikki Malinen, vararehtori, Jyväskylän ammattikorkeakoulu
- Pirkko Melville, vastuualueen johtaja, Keski-Suomen ELY-keskus
- Jaakko Ryymin, yksikön päällikkö, Keski-Suomen ELY-keskus

Esittelijöinä ovat toimineet Nina Rautiainen, Timo Harju ja Iiris Asunmaa.

2 JYVÄSKYLÄN EKOSYSTEEMIT

Työkykyjohtamisen todentaminen

- Lähtökohtaisesti vaikuttavuuden mittaaminen
- "Vaikuttavuus pitää pystyä todentamaan"
- Työkykyjohtamisessa on yritysten välillä suuria eroja
- Hyvät yritykset pystyvät näyttämään vaikuttavuutta
- Ymmärrys, tahtotila, toiminta
- Resurssit, osaaminen, "jalkauttaminen", kumpu
- Data → mittarit → tavoitteet → seuranta →
- Pitkäjänteisyys

Ekosysteemikärjet

Autamme näissä kumppaneidemme kanssa:

Liikunta, terveyden edistäminen & hyvinvointi

Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi

Liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin ekosysteemi on liitoksissa Jyväskylän Hippos-investointiin. Uudella Hippoksella liikuntatilat, laboratoriot, testi- ja valmennusympäristöt kokevat modernin päivityksen. Hippos tukee ennen kaikkea kaupunkilaisten liikunta-aktiivisuutta, mutta liikunnan ja hyvinvoinnin lippulaivana se tulevaisuudessa palvelee entistä voimakkaammin myös osaamisen kehittämistä, tutkimusta sekä uusien innovaatioiden ja teknologioiden hiomista palveluiksi.

HHub on liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin yhteisö, joka kokoaa yhteen toimijoita eri puolilta Suomea sekä maailmalta.

Toimintamme mahdollistaa vankan ja kestävä kasvun, joka rakentuu oikeilla kontakteilla, kuten sijoittajayhteyksien rakentamisella kasvurahoituksen kotiuttamiseksi. HHub tarjoaa yrityksille todellisia kasvun paikkoja sekä korvaamatonta apua kansainvälisesti merkittävän liiketoiminnan rakentamiseen tutkittua tietoa hyödyntämällä.

Parhaita kokeiluja vuosien 2021-2022 aikana ovat olleet yritysjohtajille suunnattu hyvinvoinnin johtamisen ohjelma Leader360, kasvuyrityksille kohdennettu International Venture Academy -sijoituskelpoisuusohjelma sekä Seed Village -kiihdyttämö, joka pilotoitiin aluksi hyvinvointialalla.

Keskisuomalaisia yritysten menestystarinoita ovat esimerkiksi Firstbeat, Secapp sekä Harvia.

 www.hhub.fi

 [HHub - The Nordic Health, Sports & Wellbeing Ecosystem](#)

Kuva: Hippoksen rakentaminen on alkanut uuden pesäpallostadionin rakentamisella. Tulevaisuudessa alue voi näyttää esimerkiksi tällaiselta.

Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi

Alan tilannekuva Jyväskylässä

123 m€ liikevaihto toimialoilla yhteensä Jyväskylässä*

735 yrityksissä työllistettyä osaajaa*

778 yritystä Jyväskylässä*

64% alan yrityksistä Keski-Suomessa sijaitsee Jyväskylässä

* Yrityksistä, joiden päätoimipaikka sijaitsee Jyväskylässä ja joiden tilinpäätöstiedot ovat julkisia.

Ekosysteemityön tulokset 2021-2022

75+ Yritystä tai organisaatiota mukana ohjelmissa, yhteiskehittämisessä tai tapahtumissa

6 Enkellisijoittaja-verkoston mukana yhteistyössä

675 Viestinnän tilaajaa (uutiskirje + LinkedIn)

2 Uutta hanketta, joissa toimintaa laajennettu yhteistyössä kumppaneiden kanssa

400.000 kaupunkilaista hyötyjinä Sport Suomi -verkoston toiminnasta

Kumppaneitamme

Uudistuva teollisuus

Kuva: Alexander Connal. SIXNET-verkosto vieraili Jyväskylän Eteläportissa Moventaksen tehtaalla vuoden 2022 lopulla. Tuulivoimaloiden vaihteita huoltava ja valmistava Moventas Gears on keskittänyt Jyväskylän toimintonsa Eteläporttiin vuoden 2022 aikana.

Uudistuva teollisuus

Keski-Suomen taloudellisesti ja osaamiseltaan vahva teollisuus nojaa pitkään ja vankkaan perinteeseen. Metsä-, teknologia - ja rakennusteollisuus ovat edelleenkin vahvimmat ja vaikuttavimmat toimialat ja vientitulojen kerryttäjät Keski-Suomessa. Alueella toimii vahva ja varttunut ekosysteemi, jossa on useita kansainvälisiä suuryrityksiä avainyrityksinä.

Toimiala on sisäisen uudistumisen vaiheessa ja rajat korkean teknologian yritysten ja perinteisten teollisuusyritysten välillä ovat hämärtyneet. Lisäksi nopeasti muuttava maailmantilanne edellyttää teollisuudelta kykyä uudistua ja toimia. Edellytykset yritystoiminnan ylläpitämiseen, kehittämiseen, uusien innovaatioiden ja yritysten syntymiseen taataan yhdessä, ekosysteeminä.

Uudistuvan teollisuuden kehitysalustana toimii Eteläportti, joka on Euroopan modernein teollisuuden digitaalinen palvelukeskittymä. Lisäarvoa uudistuvalla teollisuudella -hankekokonaisuus (ADDVA) on Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän kaupungin yhteinen tutkimus- ja innovaatiotoimintaa vauhdittava kokonaisuus, jonka tavoitteena on luoda toimiva TKI-ympäristö ja fasiliteetit teollisuuden kasvulle ja innovaatioille.

 Business Jyväskylä / Uudistuva teollisuus

 Eteläportti

Kuva: Eteläportti 9-tien varrella ja 4-tien välittömässä läheisyydessä rakentuu kovaa vauhtia.

Alan tilannekuva Jyväskylän seudulla

**2,8
mrd€**

liikevaihto toimialoilla
yhteensä Jyväskylän
seutukunnassa

15 700

yrityksissä työllistettyä
osaajaa Keski-Suomessa

1 315

yritystoimipaikkaa
Keski-Suomessa

41%

alan yrityksistä Keski-
Suomessa sijaitsee
Jyväskylässä*

* Yrityksistä, joiden päätoimipaikka sijaitsee
Jyväskylässä ja joiden tilinpäätöstiedot ovat julkisia.

Ekosysteemityön tulokset 2021-2022

80+

Yritystä tai organisaatiota mukana
ohjelmissa, yhteiskehittämisessä tai
tapahtumissa

5

Kansallista ja
kansainvälistä verkostoa,
joihin liitytty mukaan

6

Yritysten sijoittumis-casea,
joita oltu neuvottelemassa
Jyväskylään

2

Uutta hanketta, joissa toimintaa
laajennettu yhteistyössä
kumppaneiden kanssa

Kumppaneitamme

jamk | University of Applied Sciences

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

TANA
From Waste to Value®

ALVA
SÄHKÖVERKKO

SPINNOVA®

Valmet

Santasalo
David Brown Santasalo

moventas

VALTRA

Metsä

WEEE FINER

Green Carbon

ELOMATIC
Visions of Tomorrow, Engineered Today

HARVIA

Landis Gyr+

procemex

JPRIGHT PROJECT

AISTI

COMPONENTA

Black Bruin

Yritystehdas
The Startup Factory

KASVU OPEN.

BUSINESS TAMPERE

SIX
Sustainable Industry X

LINNAN
KEHITYS OY

into
SEINÄJOKI

crazy town

VTT

Startuplab JYU

OULU

BUSINESSOULU

3 EKOSYSTEEMIEN TILANNEKUVA

100 miljoonaa euroa lisää T&K-investointeihin

Kun golfissa palloon osuu oikein, sen näkee pallon kaareissa ja kuulee tyydyttävänä napsahduksena. Oikeaa lyöntikohtaa kutsutaan sweet spotiksi. Mitä vaikeampi maila, sitä hankalampaa on osua palloon oikein. Haastavammilla mailoilla riskit ovat isommat, mutta niin on myös saavutettavissa oleva etu pidemmistä lyönneistä. **Väitän, että liiketoiminnan sweet spot ja tulevaisuuden kilpailuetu on tutkimus- ja kehittämistoiminnan kiihdyttämisessä.** Uusia innovaatioita ja teknologioita syntyy tutkimuksen kautta, kaiken läpäisevän digitalisaation avustamana.

Keski-Suomessa T&K-toimintaan tavoitellaan vuosittain lähes 400 miljoonan euron investointeja vuoteen 2030 mennessä. Kansallisen TKI-tiekartan vision mukaisesti tämä tarkoittaa, että TKI-investoinnit saavuttavat 4 prosenttia bruttokansantuotteesta. **Vuoden 2020 tasoon suhteutettuna (289 m€) Keski-Suomessa tarvitaan 100 miljoonaa euroa lisää tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatiotoimintaan.**

Yritysten osuus T&K-investoinneista Keski-Suomessa on n. 55 % ja tätä osuutta on syytä kasvattaa entisestään alueen ja yritysten kilpailukyyn edistämiseksi. Koko Suomea tarkastellessa tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta 69 % tulee yrityksiltä ja kolmasosa julkiselta ja korkeakoulusektorilta. Kasvupotentiaalia on ulkomaisessa rahoituksessa - sekä yrityssektorilta että kilpailluissa eurooppalaisissa rahoituksissa.

Tavoitetila siis tiedetään, mutta kuinka sumuinen ja kapea on väylä sitä kohti? Vastaus lienee, että kaikkia esteitä ei voi nähdä ennakkoon. Jyväskylässä meillä on peruselementit kunnossa parantamassa onnistumisen todennäköisyyttä: osaavat ja sitoutuneet pelaajat, yhteinen pelitapa, sekä jaettua luottamusta, dataa ja rahoitusta matkan varrelle.

TKI-toiminnan kiihdyttäminen laitetaan testiin vuoden 2023 alusta, kun Business Jyväskylä käynnistää Jyväskylän yliopiston ja ammattikorkeakoulun kanssa yhteisen kehitystyön teemassa. Tiedossa on, että meillä on huippututkimusta ja infrastruktuureja. Sen sijaan suurelta osin pimennossa on vielä tarpeiden ja osaamisten yhteensovittaminen, jolla saadaan yritysten T&K- ja innovaatiotoimintaa kiihdytettyä korkeakoulujen avulla.

Selittäviä tekijöitä yritysten TKI-toiminnan esteisiin löytyy maailmantilanteesta, makrotaloudesta, poliittisesta ohjauksesta ja osajapulasta. **Jotta voimme ymmärtää menestystä vauhdittavia ja estäviä tekijöitä, tarvitaan dynaamisen tilannekuvan lisäksi ihmisymmärrystä.** Siksi yksi tärkeimmistä resursseistamme on luottamus, joka perustuu kuunteluun ja dialogin rakentamiseen yritysten kanssa.

Johanna Hentunen
projektisuunnittelija, vaikuttavuus
Business Jyväskylä

Lukusuosituksia:

- Yhdessä kestäväää kasvua - ekosysteemiopas (Valkokari, Hyytinen, Kutinlahti & Hjelt)
- Innovaatioekosysteemeillä kohti yhteistä arvonluontia (Nordling)
- TKI-tiekartta ja sen tavoitteet (OKM)
- Kasvun trendit (Kasvu Open)

Tekstin lähteet:

- Tilastokeskus, tutkimus- ja kehittämistoiminta
- Keski-Suomen aikajana (Keski-Suomen liitto)
- Tiede ja tutkimus

Aikajana 2021-2022

EKOSYSTEEMISOPIMUS (TEM)
KUMPPANISOPIMUKSET
RAHOITUS
REKRYTOINNIT

2021
H1

TEM-neuvottelut Jyväskylän kaupungin kanssa
JYU ja JAMK innovaatioekosysteemin kumppanisopimukset
Keski-Suomen liiton valmistelurahoitus
Projektitiimin kokoonpano aloittaa kesäkuussa

PROJEKTIN KÄYNNISTYS
TIEDOLLA JOHTAMINEN

2021
H2

Uudistuvan teollisuuden avaintoimijakartoitus
Yritysten digitaalinen tilannekuva
Tiedolla johtamisen määrittely
Tekstiilialan verkottamo
Seed Village -ohjelma: Smart Health
SaunaLab -muotoiluprojekti

**RAHOITUS-
MAHDOLLISUUKSIEN
KARTOITTAMINEN**
**ARVOVERKOSTOT &
KASVUOHJELMAT**

2022
H1

Ekosysteemien rahoitusstrategia
Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi -ekosysteemin viestinnän muotoilu
Teollisuuden resilienssi yhteistyömallit -strategiatyö
Sport Meets Business - tapahtuma
International Venture Academy -ohjelma (Liikunta, terveyden edistäminen & hyvinvointi)

**TOIMIALAKÄRKIEN
TERÄVÖITTÄMINEN**
VAIKUTTAVUUS

2022
H2

Biopohjaiset kuidut tekstiiliteollisuudessa -verkottamo
Ekosysteemien vaikuttavuuden kehittävä auditointi
Seed Village -ohjelma: Biopohjaiset kuidut
Seed Village -ohjelma: Data terveystaloudessa
Hyvinvointi kasvun tekijänä (Leader360-ohjelma ja aamukahvitilaisuus)
Yksin et selviä - resilienssi valmistava teollisuus - tapahtuma

Tiekartta 2022-2025

Vuosille 2022-2025 hankesalkku tällä hetkellä toteutuvilla hankkeilla on arvoltaan 2 339 000 euroa.

- Hankerahoitus 1 455 000 euroa
- Jyväskylän kaupungin omarahoitus 506 000 euroa
- Hankekumppaneiden rahoitus 378 000 euroa

2022

2023

2024

2025

JYVÄSKYLÄ

Innovaatioverkosto ja -logistiikka, EAKR

JYVÄSKYLÄ

Ekosysteemityön koordinointi (Jyväskylän kasvu ja kestävä kaupunkikehitys, EAKR)

JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

jamk

TKI-toiminnan kiihdyttäminen ja palvelumuotoilu (TKI-telakointi, EAKR)

JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Hyvinvointidatan hautomo (Wellbeing data lab, EAKR)

JYVÄSKYLÄ

KUOPIO LAHTI

Liikunnan ja urheilun teemaverkosto (Sport Suomi, EAKR)

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

PIRKANMAA

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministerietEuroopan unionin
osarahoittama

Ekosysteemiportfolion rakentamisessa on hyödynnetty vuosina 2021-2022 EAKR- ja AKKE-rahoitusta. Jatkossa rahoituspohjaa halutaan laajentaa, ja tavoitteena on hyödyntää esimerkiksi muita julkisia rahoituskanavia (esim. ESR+, JTF). Jyväskylän ekosysteemityö halutaan kytkeä osaksi yritysten arverkostoja ja olemme myös aktiivisesti luomassa konsortioita (esim. Business Finlandin co-creation- ja veturihankkeet). Lähivuosina kasvatamme alueellista kypsyyttä kotiuttaa kansainvälistä ja kilpailtua rahoitusta, kuten EU:n Horisontti-hankkeita.

TKI-telakointi

Jyväskylän huippuosaaminen näkyväksi ja elinkeinoelämää palvelevaksi!

Tutkimus-, testaamis- ja kehittämisosaaminen saa sykäyksen entistä asiakaslähtoisemmäksi, kun alueen toimijat lyöttäytyvät yhteen kehittämään palveluille yhden luukun periaatetta ja uusia konsepteja. Tavoitteena on, että liiketoiminnallista tutkimus- ja kehittämistyötä tehtäisiin entistä useammin yhteistyössä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Tämä palvelee soveltavaa tutkimusosaamista ja tuo entistä monialaisemman, oivaltavan huippututkimusosaamisen yritysten käyttöön.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kiihdyttämiseen ja kehittämiseen tähtäävä yhteishanke on muodostunut Business Jyväskylän, Jyväskylän yliopiston ja ammattikorkeakoulun yhdessä tunnistaman tarpeen pohjalta.

HANKE LYHYESTI

- Budjetti n. 820.000€
- Kesto 28 kuukautta, alkaen 12/2022
- Mukana Jyväskylän kaupunki (Business Jyväskylä), Jyväskylän yliopisto (matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta) ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu (teknologiayksikkö)
- 4 kokopäiväistä työntekijää

Wellbeing Data Lab

Wellbeing Data Labissa kehitetään liikuntaan ja hyvinvointiin liittyvästä datasta synteettistä dataa tukemaan tulevaisuuden menestysinnovaatioiden tuotekehitystä monipuolisesti alan yrityksissä.

Hankkeessa muodostuva ja yritysten käyttöön tarjottava synteettinen datavaranto mahdollistaa vaativampien tuotekehitysprosessien nopeamman aloituksen ja läpiviennin. Samalla käyttäjäystävällisemmät, paremmin toimivat ja validimmat, kuluttajia houkuttelevammat tuotteet hyödyttävät elinkeinoelämää, yksilöllistetympää terveydenhuoltoa ja kuluttajien tarpeita.

Hanke mahdollistaa uuden innovaatioalustan pilotoimisen ja testaamisen, mistä on osoituksena yritysten sitoutuminen hankkeeseen jo suunnitteluvaiheessa.

HANKE LYHYESTI

- Budjetti n. 310.000€
- Kesto 24 kuukautta, alkaen 1/2023
- Mukana Jyväskylän yliopisto (liikuntatieteellinen tiedekunta ja informaatioteknologian tiedekunta) sekä Jyväskylän kaupunki (Business Jyväskylä)
- 2 kokopäiväistä sekä 3 osa-aikaista työntekijää

Sport Suomi

Kansallinen verkosto vauhdittaa liikunta-, urheilu- ja hyvinvointialojen yritysten kansainvälistä kasvua.

Jyväskylän vetämä Sport Suomi -verkosto vahvistaa alueiden välistä liikuntadatan hyödyntämistä sekä kiihdyttää kansainvälistä innovaatio- ja liiketoimintaa. Tavoitteena on auttaa alan yrityksiä kansainvälistymisessä ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan kiihdyttämisessä yli sektorirajojen.

Alan vahvistamiseksi rakennetaan kansallista tarjoomaa yhdessä julkisen sektorin sekä tutkimusorganisaatioiden kanssa. Verkoston avulla palvelukentän vahvuusalueet selkiytyvät alueiden kesken. Tavoitteena on, että liikunta- ja hyvinvointialalle rakentuisi kansainvälistä vetovoimaa yhteistyön avulla.

HANKE LYHYESTI

- Budjetti n. 450.000€
- Kesto 20 kuukautta, alkaen 2/2023
- Mukana Jyväskylän, Lahden ja Kuopion kaupungit
- 3 kokopäiväistä työntekijää

4 TULOKSET JA KOKEILUT 2021-2022

Ekosysteemityön tulokset 2021-2022

155+ organisaatiota mukana
ekosysteemien toiminnassa

+74 Ekosysteemeissä järjestettyjen
kasvuohjelmien NPS eli
suositteletodennäköisyys

3 palvelua ja tuotetta kehitetty
yritysten kestävän kasvun tueksi

12 yhteistyöprojektia
yritysten kanssa

5 yritysten kasvuohjelmaa
7 yhteiskehittämisen projektia

7 kansainvälistä organisaatiota
mukana yhteistyössä

10 organisaatiota sitoutettu
mukaan tuleviin hankkeisiin

2 korkeakoulua sopimuksellisesti mukana
ekosysteemityössä eli molemmat alueen
korkeakoulut Jamk ja yliopisto

Ekosysteemien rahoitusstrategia

Ekosysteemien yksi strateginen teema on rahoituspohjan laajentaminen. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kiihdyttäminen edellyttää uusia investointeja, joita voidaan mahdollistaa entistä monipuolisemmin erilaisia rahoitusinstrumentteja hyödyntämällä.

Keväällä 2022 Business Jyväskylä käynnisti työn ekosysteemien rahoitusstrategian laatimiseksi. Työn toteutti Spinverse. Rahoitusstrategia tukee Jyväskylän pitkäjänteistä työtä TKI-investointien vauhdittamiseksi sekä lisää ekosysteemien yhteiskunnallista, taloudellista ja tutkimuksellista vaikuttavuutta. Uudet rahoitukset tukevat ekosysteemien kehittämistä monella rintamalla, esimerkiksi mahdollistamalla uusien innovaatioiden syntymisen, uusien asiakkuuksien ja sijoittumisten houkuttelun alueelle sekä liittymisen osaksi eurooppalaisia arvoverkostoja.

Rahoitusstrategia koostuu kolmesta kokonaisuudesta:

- SWOT-analyysi ja strategiset temaattiset kärjet ekosysteemeille EU:n innovaatorahoituksen piirissä
- Kyvykkyysskartta EU-projekteille ja valintakriteerit menestykselle projektiloiteille
- Tiekartta ja suositukset tuleville vuosille

Työssä määriteltiin Business Jyväskylän roolit rahoitusten hakemisessa ja kotiuttamisessa:

- **Neuvonantaja/katalysaattori**, joka auttaa yrityksiä löytämään soveltuvat haut, täsmentämään hankeaihoita vastaamaan hakukriteereitä ja tukee hankeaihojen kehittämistä eri osa-alueilla.
- **Verkottaja/välittäjä**, joka auttaa partnerien hakemisessa ja konsortioiden rakentamisessa, tietää mistä puuttuva osaaminen löytyy ekosysteemeihin, järjestää alueella ekosysteemejä kehittäviä tapahtumia, fasiltoi yhteistyötä.

Kumppanit ja yhteiskehittäjät:

SPINVERSE

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ
jamk | University of Applied Sciences

SPINNOVA®
biopsense

JYVSECTEC
by jamk

KYVYKKYYS-CANVAS MÄÄRITTELEE ALOITTEIDEN SOPIVUUDEN KANSAINVÄLISTEN RAHOITUSTEN KRITEREIHIN:

1. Hankeidean ja tavoitteiden soveltuvuus
2. Innovatiivisuus ja huippuosaaminen
3. Tulokset ja vaikutukset
4. Kumppanit ja konsortio
5. Rahoitus ja resurssit

[Lue BiopSensestä tehty juttu täältä!](#)

Seed Village -kiihdyttämöohjelma

Seed Village on Business Jyväskylän ja Kasvu Openin luoma konsepti kasvuhaluille yrityksille, joilla on tarve tutkimusyhteistyölle tai esimerkiksi tuotteen tai palvelun validoinnille.

Seed Village -ohjelmilla yrityksille tarjotaan ainutlaatuinen mahdollisuus henkilökohtaisiin tapaamisiin oman Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun eri alojen asiantuntijoiden ja TKI-toimijoiden sekä tuotekehitysvaiheen rahoittajien kanssa. Ohjelmat auttavat kiihdyttämään yritysten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI). Lisäksi yritykset hyötyvät entistä laajemmista verkostoista huippuasiantuntijoiden ja toisten yritysten kanssa.

Seed Village -ohjelmakonsepti koostuu reverse pitching -tilaisuudesta, teemoitetuista sparrauspäivistä (innovaatiot ja rahoitus) sekä one-to-one-sparrauksesta. Ohjelmaan on avoin haku, ja tuomaristo valitsee osallistujat Kasvu Open -sparrausohjelmien kriteereillä:

- Markkinapotentiaali
- Tiimi
- Kasvukyky
- Näytöt

Järjestäjät:

Osallistujia:

Sparraajia:

- Järjestettiin ensimmäisen kerran syksyllä 2021 hyvinvointialan yrityksille.
- Syksyllä 2022 ohjelma järjestettiin kahdella teemakärjellä:
 - Data terveysbisneksessä
 - Biokuidut teollisuudessa.
- Osallistujia yhteensä 28 yritystä.

[Lue lisää!](#)

International Venture Academy

International Venture Academy (IVA) on EBANin ja Business Jyväskylän (HHub-ekosysteemin) yhteinen investoriohjelma startup- ja scaleup-yrityksille, jotka haluavat parantaa rahoitusvalmiuttaan. Ohjelma järjestetään vuosittain.

IVA on suunnattu kasvuhaluukille liikunta-, terveys- ja hyvinvointialan pk-yrityksille, jotka etsivät 200 000 € - 1000 000 € sijoitusta tai suunnittelevat kansainvälisille markkinoille menoa. Ohjelman aikana yritykset saavat henkilökohtaista sparrausta ja ohjausta oman kasvusuunnitelman terävöittämiseen ja tarjoaman kehittämiseen sekä verkostoja kansainvälisille markkinoille.

Osallistuvilla yrityksillä tulee olla valmis tuote tai palvelu, selkeä visio ja soveltuvuus selvitys (PoC). Ohjelma antaa erinomaisen mahdollisuuden kasvun skaalaamiseen kokeneiden eurooppalaisten enkelisijoittajien avulla.

- Neljän päivän IVA Bootcamp Jyväskylän Yritystehtaalla
- Eurooppalaiset mentorit sparraavat yrityksiä ryhmässä ja yksittäin
- Ohjelman huipennus on pitchauskilpailu sijoittajaraadille

Osallistujia:

Kumppanit ja sparraajat:

- 30 yristystä mukana v. 2020-2022
- NPS-luku 100 v. 2022
- Kumppanit EBAN ja FiBAN
- Alueen eurooppalaiset sijoittajayhteydet vahvistuneet

[Lue IVA Alumni Nursie Healthin tarina!](#)

Yritysten kasvun digitaalinen tilannekuva

Kasvuyrityksillä on selkeä tarve oman tilannekuvan seuraamiseen. Kasvudata eri näkökulmista tunnistettiin kehittämiskohteeksi, johon haluttiin pureutua vuonna 2021-2022 tarkemmin.

Projekti toteutettiin yhdessä Woolmanin ja Kasvu Openin kanssa, joilla on kyvykkyyttä kasvuhakkeroinnissa ja yritysten kasvun tukemisessa. Kasvuyritysten tarpeisiin mallinnettiin tilannekuva, joka pohjautui yhdistelmään reaaliaikaista suorituskykytietoa yrityksestä. Tilannekuvan tarkoitus on muodostaa näkymä, joka parantaa yrityksen ennakointikykyä ja antaa etumatkaa päätöksenteossa ja johtamisessa. Projektissa yrityskohderyhmäksi valikoitui B2B-liiketoimintaa tekevät, kasvuhakuiset yritykset.

Selvitys toteutettiin osallistamalla kohderyhmäyrityksiä sekä asiantuntijoita. Selvityksen perusteella tunnistettiin keskeiset tilannekuvan mittarit sekä relevantit käyttötapaukset digitaaliselle tilannekuvalle. Projektiin kuului myös proof of concept -tasoinen mallinnus tilannekuvan dashboardista.

Esimerkkejä käyttötapauksista:

- Benchmark muihin yrityksiin (sama toimiala tai sama kasvun vaihe)
- Ymmärrys, mikä data ja metriikka on merkityksellistä, ja miksi
- Kasvufunnelin visualisointi
- Eri datojen anonymisointi ja yhdistäminen: muodostettavat löydökset tai trenditutkimustulokset itselle ja kumppaneille
- Uusi lisäpalvelu ja arvo kasvuohjelmiin osallistuvilla yrityksillä
- Seurantatulokset pitkällä aikavälillä ja vaikuttavuuden osoittaminen
- Kasvuohjelmien sparraajille koulutussisällöt datan hyödyntämisestä
- Medialle tilannekuva-analyysi yrityksistä ja vaikuttavuudesta

**Kumppanit
yhteiskehittämisessä:**

Tilannekuvan mittarit:

Tuottavuus

Esim. Käyttökate, Customer Acquisition Cost, Lifetime Value, Labor Efficiency Ratio, kassavirta

Kasvukyky

Esim. Logo- ja liikevaihdon kasvu, asiakaspoistuma, tarjousten määrä, koko ja voitto%.

Vastuullisuus

Esim. Sairauspoissaolot, henkilöstön vaihtuvuus, omavaraisuusaste, ympäristövastuullisuus

- Toteutettiin talvella 2021-2022.
- Projektissa haastateltiin useita yrityksiä ja käytettiin niiden omaa dataa tilannekuvien POC-mallinnukseen
- Tilannekuvaa jatkokehitetään yhteistyössä Kasvu Open -kasvupolkujen sparrauksissa.

Parempaa päätöksentekoa tilannekuvalla!

Leader360- johtajaohjelma

Leader360 on Business Jyväskylän, Firstbeatin ja KIHU Sports Labin yhteistyössä kehittämä ja pilotoima johtajaohjelma, jonka tavoitteena on luoda maailman parhaiten johdettuja organisaatioita.

Liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin ekosysteemin kumppaneiden kanssa toteutettiin vuonna 2022 Leader360-pilottiohjelma. Leader360-ohjelman aikana luotiin vertaisjohtajien verkosto, jossa kunkin johtajan omaa hyvinvointia ja työorganisaation johtamista rikastettiin neljän huippuasiantuntijan osaamisella. Osallistujina oli kahdeksan keskisuomalaisista yritysjohtajaa. Pilotin jälkeen useat organisaatiot ovat ilmaisseet kiinnostuksensa ohjelmaa kohtaan.

Tutkimukset osoittavat, että hyvinvointiin panostaminen näkyy yritysten tuloksessa ja toimintakyvyssä positiivisesti monin eri tavoin. Leader360-johtajaohjelman lähtökohtana on hyvinvoinnin kokonaisvaltainen ymmärtäminen. Hyvinvointi rakentuu yksilötasolta tiimeihin ja heijastuu koko yrityksen ja organisaation toimintaan.

HHub tarjoaa tukea ja työkaluja jatko-ohjelmien toteuttajille eri kohderyhmissä. Leader360-konseptin käyttäjä saa pelikirjan lisäksi apua tulevien ohjelmien toteuttamiseen. Ohjelma antaa työkaluja yritysjohtajille oman hyvinvoinnin ja suorituskyvyn johtamiseen ja syvempään ymmärtämiseen vertaisdatan ja -oppimisen keinoin. Ohjelman teemoja ovat:

- Miten johdan itseäni ja tiimiäni vaikuttaviin tuloksiin?
- Kuinka hyvinvointi parantaa yrityksen suorituskykyä?
- Mikä on minun roolini yrityksen hyvinvoinnin johtajana?
- Onko olemassa kestävä kasvun kaavaa?

**Kumppanit
pilottiohjelmassa:**

Leader360:n keskeiset elementit:

- Vertaisjohtajien verkosto - ei pelkkä valmennusohjelma!
- Hyvinvointi- ja suorituskykydata - ymmärrys, mittaaminen ja todelliseen tilanteeseen pohjautuvat muutokset
- Ohjelman kulku yksilön hyvinvoinnista organisaation kasvuun ja suorituskykyyn
- Leader360-broker: fasilitoija, joka liimaa ohjelman yhteen

Tilaa Leader360-pelikirja täältä!

Avaintoimijakartoitus

Avaintoimijakartoitus oli neljän kuukauden projekti, jolla tunnistettiin ja sitoutettiin uudistuvan teollisuuden keskeisiä yrityksiä alueella. Nämä avaintoimijoiksi kutsutut yritykset käsitettiin organisaatioiksi, joiden kautta pienten ja keskisuurten yritysten aktivoiminen olisi jatkovaiheissa käytännöllisintä toteuttaa.

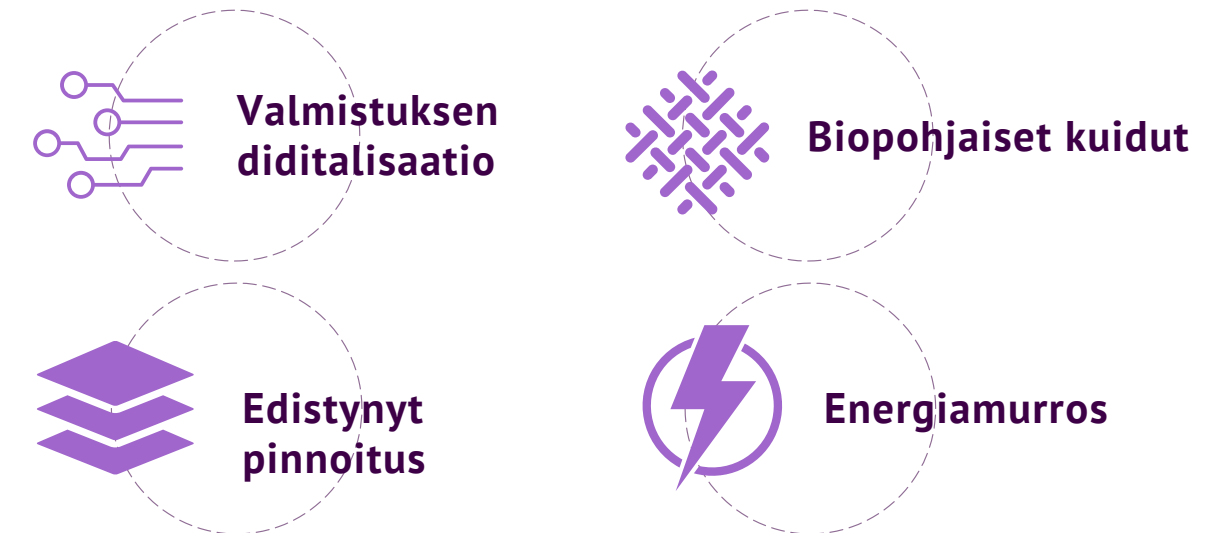
Projekti auttoi hahmottamaan Jyväskylän seudun teollisen perinteen taustoja ja piirteitä. Ennen kaikkea hanke mahdollisti alueen teollisen agendan osaamis- ja painopistealueet: **energiamurros** (avaintoimijana Alva), **valmistuksen digitalisaatio** (DB Santasalo), **edistyneet pinnoitusmenetelmät** (Valmet) ja **biopohjaisten kuitujen käytön laaja-alaistaminen** (Spinnova).

Kärkitekemoilla tavoitellaan alueellista kilpailuetua. Niillä on tunnistettu olevan markkinapotentiaalia, johon yrityksillä on halua sitoutua. Vaikka Ukrainan sota on aiheuttanut epäjatkovuuksia kehitystyöhön sekä muuttanut alkuperäisiä painotuksia, projektin tuotokset ovat edelleen päteviä ja osoittavat, että Keski-Suomen alueen tutkimusosaaminen, maakuntastrategia ja yritystarpeet ovat hyvin linjassa keskenään.

Avaintoimijakartoituksessa liikkeelle laitettu työ jatkuu. Business Jyväskylä priorisoi ja järjestää omaa työtään ja jatkohankkeita siten, että ne kehittävät erityisesti tunnistettujen osaamiskärkien vaikuttavuutta ja ulottuvuutta.

- Työ toteutettiin yhteistyössä Synocus Oy:n kanssa, joka vastasi yrityshaastattelusta ja raportoinnista.
- Projektin loppuraportti on luettavissa [verkossa](#).

Uudistuvan teollisuuden kärkitekemat:

Mukana olleet yritykset ja kumppanit:

5

VAIKUTTAVUUS

Ajatusjohtajuutta vaikuttavuusmuotoilulla

Vaikuttavuustyössä on toteutettu omana työnä lähtötilanteen ja indikaattorien määrittäminen. Niiden kehittävän auditoinnin sekä suunnitelman datan keräämiselle on toteuttanut VTT. Projektin tuloksena saatiin ulkopuolinen, objektiivinen arvio ekosysteemityön vaikuttavuuden kehittämisestä. Lisäksi Upright Project on tuottanut Jyväskylälle analyysin sadan yrityksen nettovaikuttavuudesta.

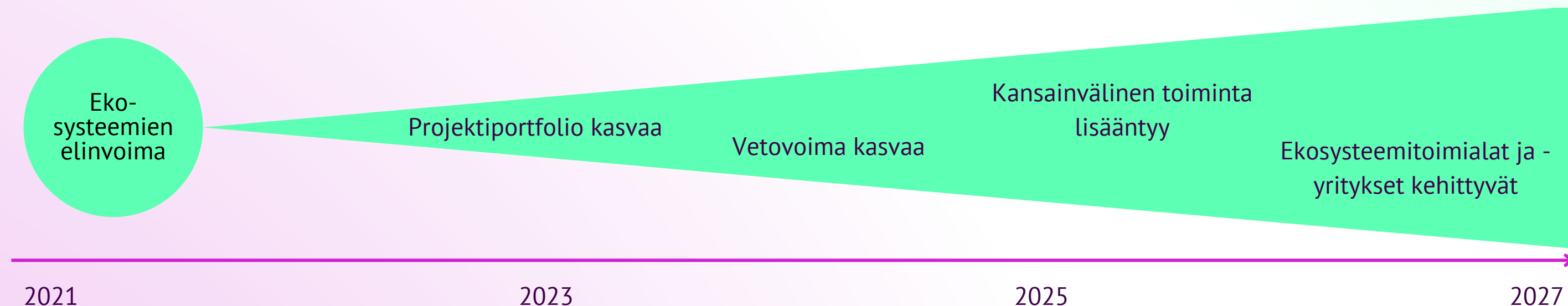
Ekosysteemien vaikuttavuuden arviointi on keskeinen osa ekosysteemien kehittämistä. Keräämällä dataa tekemisestä ja tuloksista pystymme kehittämään ekosysteemejä entistä paremmiksi tietoon perustuen. Lisäksi vaikuttavuuden arviointi mahdollistaa työn yhteiskunnallisen perustelun. Vaikuttavuusarviointimme perustuu kolmeen eri tasoon. **Strateginen taso** perustuu ekosysteemityön tavoitteisiin. **Operatiivinen taso** linkittyy toiminnan indikaattoreihin. Kolmas taso kuvastaa **hyödyntämistä ja oppimista**.

Vaikuttavuuden arvioinnin metodologia Jyväskylässä perustuu vaikuttavuustutkimukseen, erityisesti kehittävään arviointiin, sekä

muotoiluajatteluun. Kehittävässä arvioinnissa keskeistä on mukautuminen muuttuviin tilanteisiin ja jatkuva oppiminen. Muotoiluajattelu rikastuttaa vaikuttavuutta ihmiskeskeisellä kehittämisellä, iteraatiolla, kokeiluilla ja visuaalisuudella.

Vaikuttavuuden arviointi on osa kansallista Innokaupunkien kokonaisuutta. Vaikuttavuuden arviointi on teema, jolla halutaan vahvistaa Jyväskylän erottuvuutta ja ajatusjohtajuutta ekosysteemien kehittämisessä yhteistyössä VTT:n, Pirkanmaan liiton, Innokaupunkien ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa.

Mitä pidemmälle ekosysteemityössä päästään, sitä vaikeammin saavutettavia ja systeemisiä vaikutukset ja vaikuttavuus ovat. Esimerkiksi toimialojen kehittymisestä on äärimmäisen vaikeaa, ellei mahdotonta eristää juuri ekosysteemityön vaikuttavuus suotuisassa tai negatiivisessa yleistrendissä. Vuonna 2023 ekosysteemityölle rakennetaan dynaamiset tilannekuvat, joiden avulla työn tuloksia ja vaikuttavuutta pystytään seuraamaan mahdollisimman ajantasaisesti.

Kumppanit ja yhteiskehittäjät:

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Ekosysteemien nettovaikuttavuus

Business Jyväskylä on teettänyt ekosysteemien nettovaikuttavuudesta analyysin, jonka on tuottanut Upright Project. **Analyysissa on mukana ekosysteemitoimialoilta 100 yritystä**, jotka ovat olleet mukana ekosysteemien yhteiskehittämisessä, osallistuneet palveluihin tai jotka on tunnistettu alueellisesti keskeisiksi toimijoiksi.

Upright Projectin nettovaikuttavuusmalli perustuu tieteellisesti todennettuihin vaikutuksiin yritysten tuotteissa ja palveluissa, läpi koko arvoketjun. Lue lisää [täältä](#).

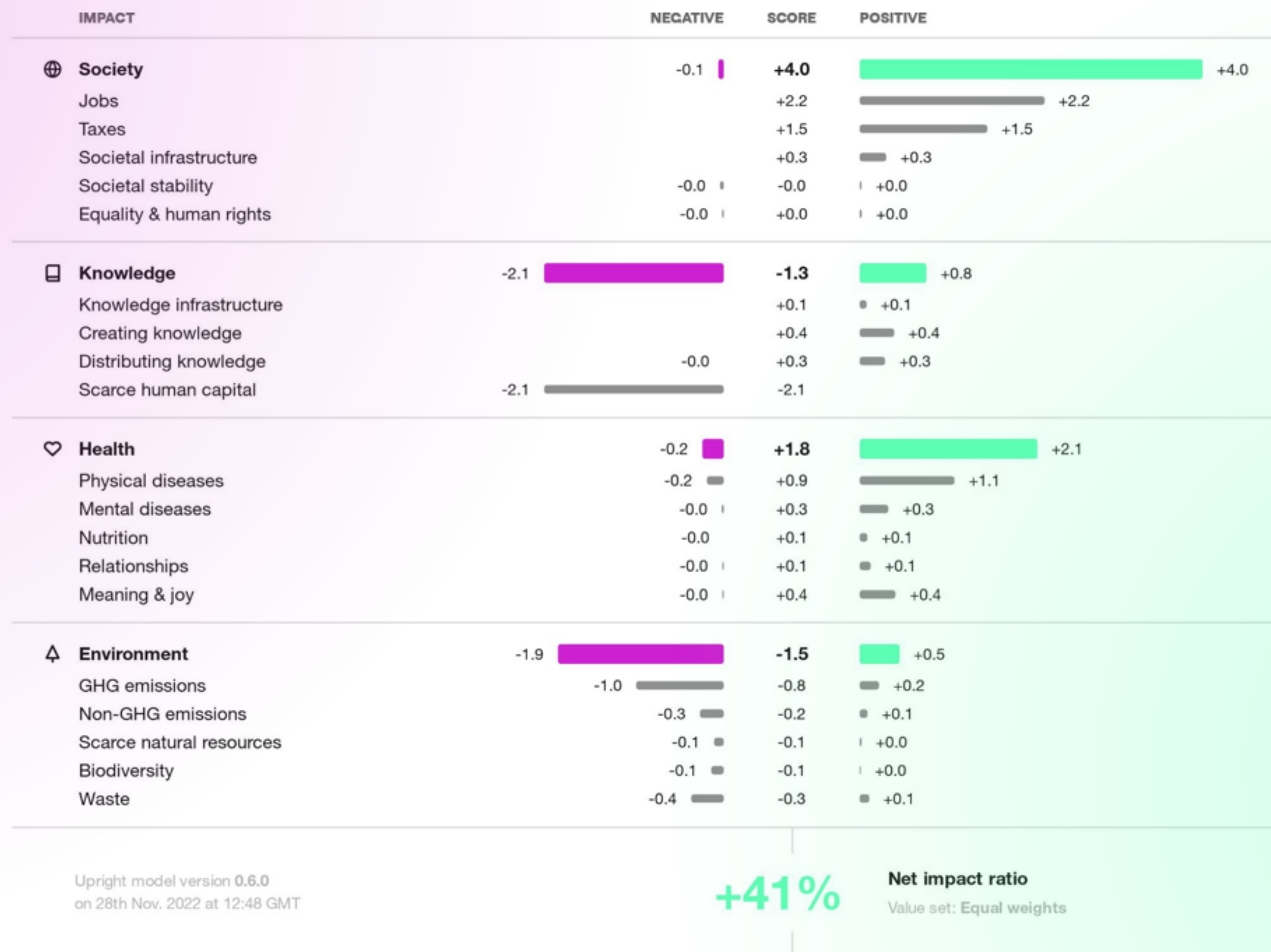
UPRIGHT PROJECT

"Scarce human capital" kuvaa **niukasti saatavilla olevan osaamis pääoman vaihtoehtoiskustannuksia.** Jyväskylän ekosysteemien yrityksille tämä on merkittävin käytetty resurssi. Tämä tarkoittaa, että yritykset työllistävät monia korkeasti koulutettuja henkilöitä, joiden ponnistelut mahdollistavat kaiken positiivisen vaikutuksen.

Myönteistä on se, että uutta tietoa luodaan ja jaetaan T&K:n kautta uusien lääketieteellisten työkalujen, uusien ohjelmistojen tai tietojen keräävien ja käyttöön ottavien tuotteiden avulla.

Lähes kaikki yritykset tuottavat jonkin verran päästöjä. Jyväskylän ekosysteemissä suurimmat panokset ovat materiaalityöntöön ja teollisiin prosesseihin osallistuvilla yrityksillä.

Myönteistä kuitenkin on, että **ekosysteemeissä on yrityksiä, jotka edistävät energia- ja resurssitehokkuutta, tuotteita ja palveluita**, kuten biokomposiittituotteet, vaihtoehtoiset kuidut ja rakennusmateriaalit, tuuliturbiinin osat ja kodin energianhallintajärjestelmät.

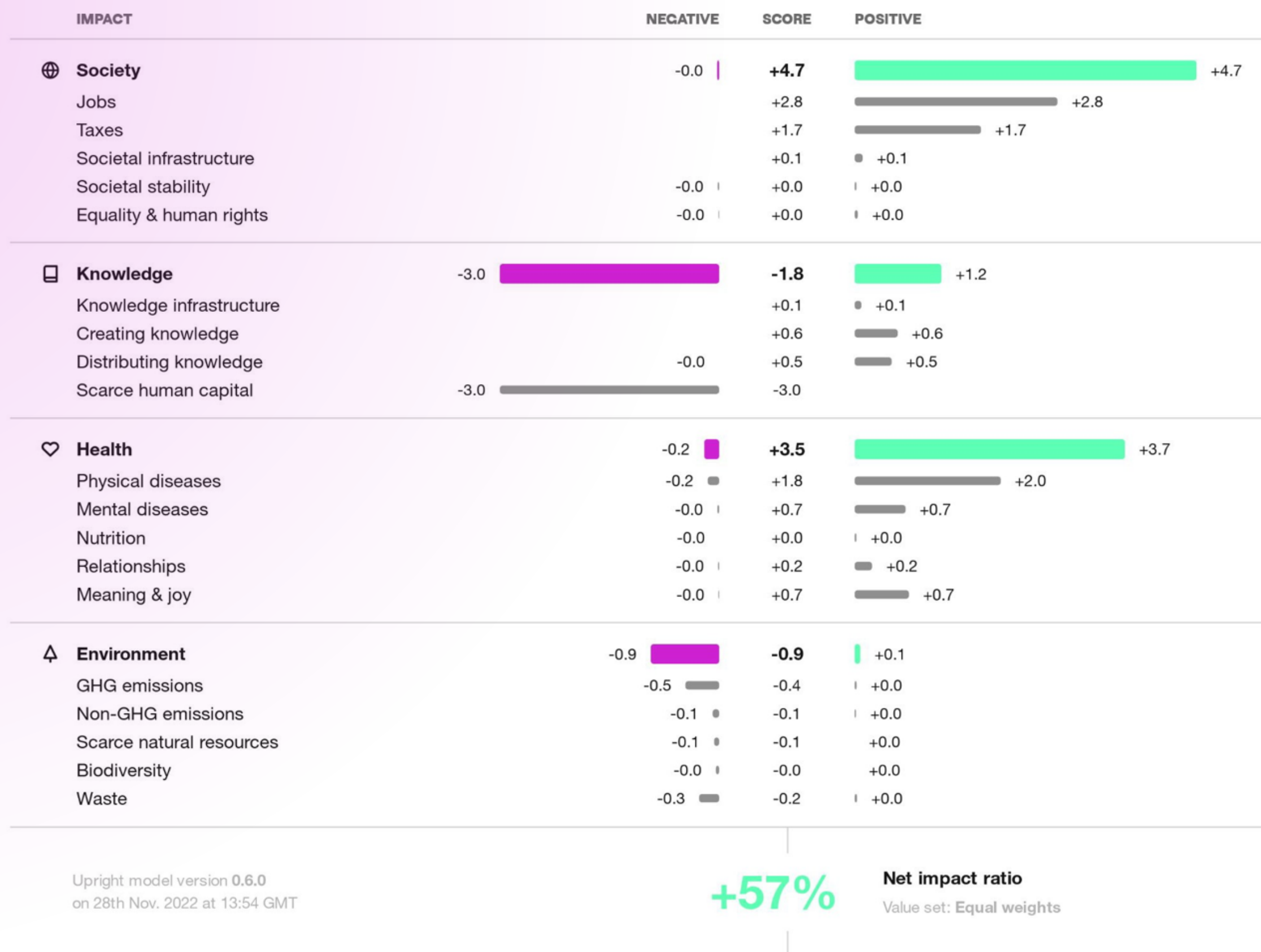
Yritykset edistävät yhteiskuntaa tarjoamalla työpaikkoja ja maksamalla veroja.

Myös monet ekosysteemin yritykset ovat mukana tuottamassa yhteiskunnallista infrastruktuuria eli tuotteita ja palveluita, joita nyky-yhteiskunta tarvitsee toimiakseen. Jyväskylän ekosysteemissä vaikutuksen taustalla ovat energiantuotantoon, logistiikkaan sekä teollisuuden työkalujen ja ohjelmistojen tarjontaan osallistuvat yritykset.

Jyväskylän ekosysteemiin kuuluu monia yrityksiä, jotka ovat mukana tukemassa terveempää elämää – parantamalla sairauksien diagnosointia ja hoitoa sekä paremmilla sovelluksilla, joilla edistetään terveellistä ruokailua, nukkumista ja liikuntatottumuksia. Tällä on monenlaisia myönteisiä vaikutuksia terveyteen.

Ekosysteemien nettovaikutussuhde on erittäin positiivinen, 41 prosenttia. Tämä tarkoittaa, että negatiiviset vaikutukset ovat 41 prosenttia pienemmät kuin positiiviset.

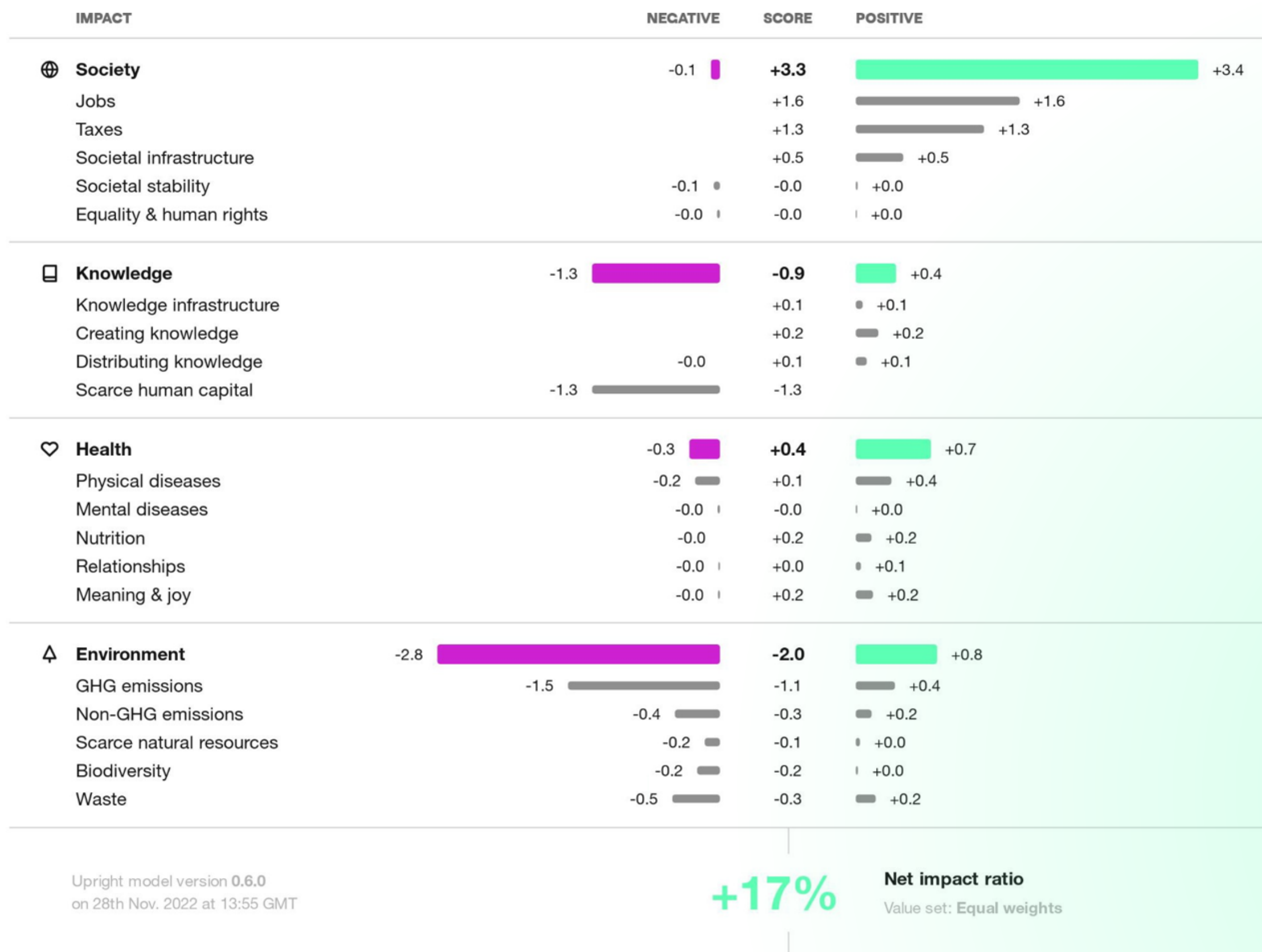
Liikunta, terveyden edistäminen ja hyvinvointi

Liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin ekosysteemi erottuu selvästi positiivisella vaikutuksellaan terveyteen. Koska monet yritykset ovat mukana kehittämässä uusia laitteita ja palveluita, joilla voidaan parantaa diagnostiikkaa ja hoitoa, ne erottuvat joukosta myös tiedonluojina. Nämä huipputekniikan yritykset käyttävät myös eniten niukkaa inhimillistä pääomaa.

Otoksessa on mukana 47 yritystä.

Uudistuva teollisuus

Uudistuvan teollisuuden ekosysteemin yritykset sekä käyttävät että säästävät eniten ympäristöresursseja muihin ryhmiin verrattuna. Tämä on luonnollinen lopputulos yrityksille, jotka työskentelevät teollisuudessa ja valmistuksessa, mutta ovat mukana luomassa energia- ja materiaalitehokkuutta lisääviä työkaluja, prosesseja ja materiaaleja.

Otoksessa on mukana 57 yritystä.

Ekosysteemityön KPI:t ja muut indikaattorit

EKOSYSTEEMIEN ELINVOIMA KASVAA JA KEHITTYY

KPI:t

- Yritysten määrä verkostossa eri sitoutumisen tasoilla
- Ohjelmien NPS-luku

Määrälliset mittarit:

- Uudet tuotteet, palvelut ja liiketoiminta, joita vauhditettu ekosysteemin tuella
- Näkyvyys kansallisessa ja kansainvälisessä kentässä (kumppanuudet laajemmissa verkostoissa)
- Kehittämiprojektien määrä

Laadulliset:

- Laajapohjaiset kumppanuudet
- Toimijoiden sitoutuminen ja aktiivisuus
- Yhteiskehittämisen kulttuuri
- Rahoituksen ja johtamisen mallit
- Yritysten uudet kumppanuudet
- Yritysten ja tutkimustoimijoiden väliset kumppanuudet

PROJEKTIPORTFOLIO KASVAA

KPI:t

- Hankkeiden kokonaisvolyymi
- Rahoituslähteiden monipuolisuus

Määrälliset:

- Hankemäärä
- Kaupungin omarahoitus hankkeille
- Hankekumppaneiden määrä

Laadulliset:

- Projektien laatuindeksi, joka perustuu hankkeiden kunnianhimoon ja rahoituksen vaikeustasoon

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA LISÄÄNTYY

KPI

- Kansainvälisten organisaatioiden määrä omissa projekteissa

Määrälliset:

- Kansainvälisten verkostojen jäsenyydet
- Uusien kansainvälisten arvoverkkojen syntyminen ja markkina-avaukset

EKOSYSTEEMIEN VETOVOIMA KASVAA

KPI

- Ekosysteemien viestinnän tilaajien määrä (sosiaalisen median kanavat ja uutiskirjeet)

Määrälliset:

- Verkkosivujen vierailijamäärä
- Inbound-aloitteiden määrä
- Verkkosivujen artikkelimäärä

Laadulliset:

- Sosiaalisen median orgaaninen näkyvyys
- Tapahtumien NPS-luku

EKOSYSTEEMITOIMIALAT JA -YRITYKSET KEHITTYVÄT

KPI:t

- Keski-Suomen T&K-menot (€ / % BKT:sta) yrityksissä sekä julkisella ja korkeakoulusektorilla
- Jyväskylään sijoittuvat tai perustetut kasvuyritykset

Määrälliset:

- Yritysten nettovaikutukset
- Keski-Suomen vienti
- Uudet yritykset ja konkurssit
- Ekosysteemitoimialojen liiketoiminnan kasvu ja kannattavuus

6 VIESTINTÄ JA TAPAHTUMAT

Vastavuoroista viestintää ja kohtaamisia

Onnistunut ekosysteemyö edellyttää onnistunutta viestintää. Ekosysteemien viestinnän tasoja, pääviestejä ja kohderymiä on määritelty hankkeen valmisteluvaiheessa. Valmisteluvaiheessa viestintä on kohdistettu pääasiassa yrityskohderyhmille ja keskeisimmille sidosryhmille. Vuoden 2021 alussa ekosysteemeille tehtiin viestintästrategia ja vaikuttamissuunnitelma.

Viestinnän tavoitteiksi määriteltiin:

- 1) Tunnistaa ja kiteyttää ekosysteemyön tuottama ainutlaatuinen lisäarvo
- 2) Tarinallistaa ekosysteemyö ja kiteyttää sen ydinviestit sidosrymiä houkuttelevaan muotoon
- 3) Saada sidosryhmien edustajat mukaan ekosysteemyön lähettiläiksi
- 4) Saavuttaa näkyvyyttä keskeisten sidosryhmien keskuudessa ja myös valtakunnallisella tasolla

Valmisteluvaiheessa ekosysteemin sanoituksen, ymmärryksen ja lisäarvon viestiminen ja kiteyttäminen ovat olleet pääroolissa. Viestintä on ollut osa kaikkia ekosysteemin toimenpiteitä. Valmisteluvaiheessa olemme keskittyneet erityisesti tapahtumien ja ohjelmien viestintään, sillä kohtaamalla ja kohtauttamalla ekosysteemin toimijoita ja yrityksiä voimme aidosti tunnistaa, mistä lisäarvo syntyy - myös viestinnän osalta.

Tärkeimpänä tavoitteena on ollut ekosysteemyön näkyvyyden kasvattaminen ja kiinnostuksen herättäminen. Vaikuttamissuunnitelman avulla on edistetty valittuja strategisia tavoitteita ja painopisteitä. Sen jalkauttamista jatketaan vahvistamalla mielikuvaa Jyväskylästä kansainvälisesti vetovoimaisena korkean osaamisen koulutuskaupunkina ja tutkimuksen keskuksena. Nostamalla kansallisesti sekä EU-tasolla Jyväskylän kaupungin profiilia vauhditamme ekosysteemien kehittymistä.

Ekosysteemiviestinnän kulmakivi on vastavuoroisuus. Lisäksi hyvänä ohjenuorana innovaatioekosysteemin viestinnässä voi pitää keskeisen sidosryhmäjäsänen lausahdusta "tieto on hyödyllistä vasta jaettuna". Keskitymme relevantin tiedon jakamiseen, tekemisen entistä näkyvämmäksi tekemiseen ja merkityksellisten kohtaamisten fasilitointiin jatkossakin molempien kärkien osalta.

Osallistumisia ekosysteemeiden alaisiin tapahtumiin oli satoja vuosien 2021 ja 2022 aikana. Ihmisten ja ideoiden kohtaamisten mahdollistaminen on olennainen osa innovaatioekosysteemin toimintaa. Kehitys ja innovaatiot eivät synny ilman kumppaneita, vuorovaikutusta ja luottamusta, joka rakentuu vain kohtaamalla toisemme.

Nelli Eerikäinen
projektikoordinaattori
Business Jyväskylä

Ekosysteemiviestinnän lukuja:

- HHubin verkkosivujen kävijämäärät +30 % v. 2022 aikana. (6100 katselua, sivusto avattu v. 2020).
- HHubin LinkedIn-kanava avattiin 8/2021 (276 seuraajaa 01/2023).
- HHub-ekosysteemillä on 400+ uutiskirjetilaaajaa.
- Uudistuvan teollisuuden sisällöt julkaistaan Business Jyväskylän kanavissa ja uutiskirjeessä (1800 uutiskirjetilaaajaa).
- Uudistuvan teollisuuden viestinnän konseptointi jatkuu vuonna 2023.

Sport Meets Business -tapahtuma

Toukokuussa 2022 järjestetty Sport Meets Business -tapahtuma edelsi kansainvälistä Nordic Football Conferencea. Tapahtuma kokosi yhteen urheilija tutkimusalan toimijoita, yrityksiä ja sijoittajia.

Sport Meets Business -tapahtumassa oli puhumassa niin kotimaisen kuin kansainvälisenkin urheiluliiketoiminnan toimijoita ja yrityksiä. Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellinen tiedekunta ja Suomen Palloliitto järjestivät yhteistyössä ensimmäisen Nordic Football Conferencen toukokuussa 2022, jonka ennakkotapahtumana Sport Meets Business -verkostotapahtuma järjestettiin.

Tapahtuman avulla tuotiin esiin tieteen, urheilun ja liiketoiminnan yhtymäkohtia sekä mahdollistettiin toimijoiden verkostoitumisen kautta uudet aloitteet. Tapahtuman tärkeimpiä lisäarvoja oli kansainvälisyys. Tapahtumassa oli mukana osallistujia kymmenestä kansainvälisestä organisaatiosta.

Järjestäjä- kumppanit:

Puhujat ja business caset:

- Järjestettiin toukokuussa 2022
- Tapahtumassa mukana 37 osallistujaa paikan päällä ja 36 verkossa Howspacen kautta striimatussa lähetyksessä
- Tapahtuman NPS 50

Kumppanit:UPRIGHT PROJECT**KASVU OPEN.**

SEED VILLAGE

Net Impact -webinaarit 2021-2022

Järjestimme nettovaikutuswebinaarit yhteistyössä Kasvu Openin ja Upright Projectin kanssa syksyllä 2021 ja loppuvuodesta 2022. Webinaareihin kutsuttiin kaikki 100 analyseissä mukana ollutta yritystä. Webinaareissa pureuduttiin nettovaikutusanalyysiin ja siihen, miksi vaikuttavuuden osoittaminen on tärkeää yrityksille. Analyysit linkittyivät Seed Village -ohjelmiin.

- Vuoden 2021 webinaariin osallistui 44 henkeä ja vuoden 2022 webinaariin 37 henkeä.
- Tapahtumat järjestettiin Howspace-alustalla.

Kuva: Matias Ulfves.

Yksin et selviä - Resilientti valmistava teollisuus | SIXNET Roadshow Jyväskylässä

SIXNET-verkoston järjestämä Roadshow rantautui Jyväskylään loppuvuodesta 2022. Kaksipäiväisen tapahtuman teemana oli resilientti valmistava teollisuus. Ensimmäisenä päivänä vierailtiin Eteläportissa, Euroopan moderneimmalla teollisuuden digitaalisella palvelukeskittymällä sekä Procemexin, Instan ja Gradian oppimisympäristö Voltissa ja tuulivoimaloiden vaihteita valmistavan Moventaksen tehtaalla. Toisena päivänä järjestettiin seminaari teollisuuden resilienssistä, tutustuttiin Jamkin TKI-mahdollisuuksiin ja sukkellettiin työpajojen kautta teollisuuden kyberresilienssiin ja toimintaympäristön kehittämiseen.

- Tapahtuman järjesti teollisuuskaupunkien SIXNET-verkosto, jossa Business Jyväskylä on mukana.
- Yhteensä osallistujia oli 42.

Kuva: Business Jyväskylä.

Kumppanit:

Kumppanit:**KASVU OPEN.**

UPRIGHT PROJECT

FIRSTBEAT KIHU
SPORTS
LAB

crazy town

Leader360-aamukahvit: Miten hyvinvoinnin johtaminen vaikuttaa yrityksen kasvuun?

Leader360-ohjelman viimeisellä kerralla järjestettiin avoimet aamukahvit yrityksille ja aiheesta kiinnostuneille toimijoille yhteistyössä Kasvu Openin ja Crazy Townin kanssa. Kahvien aikana paneuduttiin neljän huippuasiantuntijan paneelikeskustelun avulla hyvinvoinnin johtamiseen ja sen vaikutusten todentamiseen kasvun työkaluna.

- Järjestettiin marraskuussa 2022 Jyväskylän Crazy Townilla.
- Aamukahveille osallistui noin 30 henkeä.

Kuva: Crazy Town Jyväskylä.

HHub-ekosysteemin arvolupaustyö & verkkosivun uudistus

Teimme arvolupauksen muotoilutyön ja kartoitimme tarpeita ekosysteemitarjoomalle asiakaskuunteluna ja työpajoilla yhdessä Milttonin kanssa. Työn pohjalta uudistimme www.hhub.fi-verkkosivut kohderyhmien tarpeet huomioiden Avidlyn kanssa.

- 7 yristystä mukana työpajoissa ja haastatteluissa
- Kumppaneina Miltton ja Avidly
- Toteutus H1/2022

Kumppanit:**AVIDLY**W
miltton

Kuva: Tero Takalo-Eskola

7 VERKOSTO

Kehitys- & kasvukumppanit

Yritystehdas
The Startup Factory

KASVU OPEN.

crazy town

Howspace

UPRIGHT PROJECT

Bizkaia

synocus
Orchestrating for Excellence

SPINVERSE

AVIDELY

FIRSTBEAT

secapp

KIHU
SPORTS
LAB

nursie HEALTH

HARVIA

teated

ACT
HIGH IMPACT TRAINING

aino

VARMA

biopsense

Tutkimus- ja
koulutuskumppanit

jamk University of Applied Sciences

Startuplab JYU

JYVSECTEC
by jamk

VTT KIHU GRADIA

TANA
From Waste to Value®

ALVA
SÄHKÖVERKKO

SPINNOVA®

Valmet

VALTRA

Santasalo
David Brown Santasalo

Olo

Wellpro

DentalMammoth

PSYON GAMES

moventas

Black
Bruin

WEEE FINER

NUTRIflow

LaLiga

BioCertica

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Startuplab JYU

JYVSECTEC
by jamk

VTT KIHU GRADIA

ELOMATIC
Visions of Tomorrow, Engineered Today

Black
Bruin

WEEE FINER

Terveystalo

GEEGO
kids

fibion

TIMMI

ELOMATIC
Visions of Tomorrow, Engineered Today

procemex

Landis
Gyr+

Metsä

KUOPIO

LAHTI

Rahoituskumppanit

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

SIX
Sustainable
Industry X

procemex

Landis
Gyr+

Metsä

KEHO

SUOMEN
PALLOLIITTO

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

BUSINESS
FINLAND

FiBAN

BUSINESS
TAMPERE

LINNAN
KEHITYS OY

AISTI

into
SEINÄJOKI

OULU BUSINESSOULU

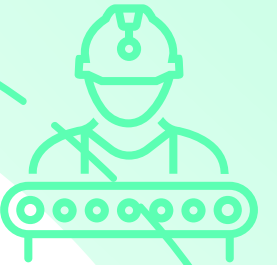
eban

SOPHIA
BUSINESS
ANGELS

MOBAN
DIASPORA ANGELS

EstBAN

S. 12 Liikunnan, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin ekosysteemin tulokortti

- Profinder Oy:n kohderyhmähakupalvelu, huhtikuu 2022.
- Yritystiedossa on mukana yritysmuodoista OY, OYJ, KY, AY, OK, YEH. Talous- ja henkilöstötiedot ovat mukana niiltä osin kuin yhtiöt ovat ilmoittaneet julkisia tilinpäätöstietoja ja yhtiön päätoimipaikka on Jyväskylässä. Esimerkiksi yksityisillä elinkeinonharjoittajilla ei ole velvoitetta ilmoittaa tietojaan, joten henkilöstö- ja liikevaihtotiedot ovat niiltä osin vajavaiset. Myöskään sivutoimipaikkojen henkilöstö- ja liikevaihtotietoja ei ole tässä käytetty.
- Toimialat
 - C Teollisuus: 21100, 21200, 3092, 32300, 32501, 32502
 - G Tukku- ja vähittäiskauppa: 46461, 46462, 46493, 47641, 4773, 4774
 - M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta: 72110, 72191
 - N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta: 7721
 - P Koulutus: 85510
 - Q Terveys- ja sosiaalipalvelut: 86101, 86102, 86210, 86220, 86230, 86901, 86902, 86903, 86904
 - R Taiteet, viihde ja virkistys: 93110, 93120, 93130, 93190, 93291, 93299
 - Lisäksi tietoihin on otettu mukaan sellaiset ohjelmistoalan yritykset (luokka 62), joiden tuotteet tai palvelut liittyvät selkeästi liikuntaan, terveyden edistämiseen tai hyvinvointiin.

S. 15 Uudistuvan teollisuuden ekosysteemin tulokortti

- Liikevaihto | Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu
- Toimipaikat ja osaajat | [Teknologiateollisuus](#) sekä Profinder kohdetyhmähakupalvelu (huhtikuu 2022).

S. 15, 18 ja 48 Kumppaneiden logot

Logoseinät ja kumppanilistaukset eivät ole täydelliset.

Listattuna on viimeisimpiin ohjelmiin ja kehitysprojekteihin osallistuneiden toimijoiden logot.

Kaikilta osin raportissa esitellyt oman toiminnan tulokset perustuvat omaan dataan ja dokumentaatioon.

Innovoivat
kaupungit
yhteisöt &

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

KESKI-SUOMEN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF CENTRAL FINLAND

JYVÄSKYLÄ

BUSINESS > JYVÄSKYLÄ